

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՌԱՄՍԵԱՅ 100 ԳՐԵ.
“TACHINK”
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
Directeur-Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN
100 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԲ

ՕՐԱԹԵՐԹ

«طاشينك» ارمينية يومية سياسية
صاحب امتياز: هرايد ماموريان - ازوير
Բաժնորդագրությունը կ'ովսկն
ամեն ամսոյ 1 ին և 15 ին
Ձեռագրատրամ անագրութեամբ
ևս չեն տրուիր
ՏԵՕՐԷՆ - ԽՄՈՒՐԱՊԵՏ
Հ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ
100 ՓԱՐԱ

ԻՆՔՁԻՆՔՆԻՆ ԿԸ ԽԱԲԵՆ...

Իրաւ որ երբեմն կը չփոթինք կը
անք, խնդա՞լ պէտք ենք թէ արդաւ
տալի:

Թուրք թերթերու մեծագոյն մասը
կրնանք հաշուել, այս չենք գիտեր քանիսր
կրնանք, զոչու մի, ներումի սղբեր ար.
Եւ ինչու և նախորդ գործիքի գահին
Տիւրք ինքնապաշտօնային իրաւունք
ընդունաւ իր անկախութեան քննադատութիւնը
անէ՞ծքներ
Պաշտօնը անոր գլխուն, որ պատճառ եւ
այսքան հայերու փճացման և եր-
կիր կործանման առաջնորդեց իր
արիւնդարութեամբ ընթացքով:

Բայց ո՞վ կրնայ երաշխաւորել թէ՛
Թուրքիան եթէ կորուստի չմտնուէր
այսօրինակ լեզու մը պիտի գործածե-
ին, կասկած չունինք թէ՛ Թուրքիոյ
երկայ վիճակը կը մզն գլխինք Հայոց
ընդունաւ, անորինակ թշուառու-
թիւններուն, տառապանքներուն, հա-
տառաւորութիւններուն, չարագործն
այս անգործաւորութեան և աւարտե-
լուծութեան հետք տեսնուի որ և ոչ իսկ
խաղաղութեան անկողինը մը պիտի
ներկայէին, այսօր մեզի հետ ի զուր
բարեկամութեան հաստատելու ճիւղեր
թափուցներն, թէ՛ երբեք յաղթական
կանգնէին իւրեանց չափ արժող
Քաղաքներն հետ, զո՞վ
լի խաբեն, որու կողմէն լսուել տայ
ոչ ոչ իրենց արցունքներն, որոնք ա-
նկախութեան անկողինը մը իսկ չեն
կրնար ընել մեր վրայ:

Փոխանակ աւելորդ խօսքերով, գե-
ղեցիկ բառերով և գարձաբանի նա-
խադասութիւններով արիւն քրտինք
խնկուել, մեր այլևս չհամարուի որո-
շմանք մեզի կ'ընկնուի, թող քիչիկ
այլապա իրենց վայրենի, տառապի
ընդունաւ և կոպիտ և նոյն իսկ ներկայ
թիւակին մէջ իրենց արիւնդարութե-
ամբ չթողնէ չթողնուող պաշտօնանկե-
րութեան գաւառը տալու, որպէսզի խո-
թի ունին, որպէսզի ժամանակին ու-
նային հետ ընթանան, մենք չենք պա-
տկանք որ մեզի սիրեն, մեր վրայ
բարեկամութեան անկողինը մը
ընդունաւ իսկ չէ գրուած, և այս զանցա-
տառութեան մէջ մասնաւոր նպատակ
կամ գիտում մը ընդունաւ կարծած
են:

Չարմանք և միևնոյն տառն սրա-
նիկութեան մը կ'ըզայ մարդ, երբ կը
նշմարէ որ իր խելագարութեան միտն-
ներով հետ խնդրող մը առթիւ, խը-
բածներն կ'ըլլան և հակառակ ճըշ-
մարտութեան՝ սխալ ենթադրութիւն-
ներով մտքերու պարտութիւն յառաջ
կը բերեն:

Եւս պէտք է ըսեմ թէ Յովհան
Վրդայ, խմբագրատունը այցելած է և
հազիւ տասը վայրկեանի խիստ հարե-
ւանցի տեսութիւն մը ունեցած «Դա-
շինք» ի խմբագրատան հետ իր շուրջ
ունեցողով Չէրալ Էփէնտին և քննի,
մը ու պարտն մը Երկրորդ Յովհան
Վրդայ ի տալիք քարոզէն բնաւ տե-
ղեկութիւն չունի խմբագրութիւնը և
յետոյ անցեալ կիրակի օր բարեկամ
մը տեղեկացաւ թէ՛ տուած քարոզը
կ'արժէր ամփոփուելու, շատ սրանե-
ղեցաւ:

Դանոցը և ապա Տէնիզի և Այալըն ծա-
ւալած է պատեւազմի տեղութեան
թուրք բժշկական գասուն հետ:

Այժմ որ ազատած է և մտադիր
այլևս իրեն համար աշխատելու, տե-
ղեկանալով որ իր ծնողքն Պալքէտէր
վերադարձած է կը գիտէ տեղւոյս
քրմը խտրէ ընչիւրի՝ Բաղլայ պէյի
որպէս զի հարկ եղած անցադիրն ստա-
նայ:

Բաղլայ պէյ ինչ կը հաւանիք որ
հարցնէ, «Գուք հայ էք օրիորդ», օր.
Անոտ առանց պատասխանելու իր առ-
ջի կը գնէ Օսմանիէի թէղքէրէն, ու-
րու ծայրը տեղեկացուած էին զինուո-
րական հիւանդանոցներու մէջ իր
պաշտօնավարութեանց վէպքները:

Բաղլայ պէյ ըստած արգարտէր
պաշտօնական արհամարհանք ձեռքով
անդին կը հրէ թղթերը և «Էրմէնի
տէյրմէնի», թէղքէրէ վէրէմէմ, կ'իթ
խաթալին եւրէ միւստա՛ւաթ էթ,
Վալիէ կ'իթ, ներէյէ խաթալին կ'իթ»
կ'ըսէ և կ'անկը կը դարձնէ:

Այս գէղքը մեզի համար բնաւ
նշմանալիութիւն չունի, վարժուած ենք
վարժաց այս կոպիտ վարմունքներուն,
արդէն տեղին սպասել ու պահանջել
կարելի է, բայց հիմա՞ղ ալ, այս վա-
րժիկ վարկեաններուն ալ, երբ իրենց
քիթի տակ, Համաձայնութիւնն ան-
ձայն ու անշուշտ երկրին կը արիւն,
հիմա՞ղ ալ, երբ վարժուած նկատմամբ
ապահովութիւն չունի:

Եւ այսպիսի պաշտօնանկերով կրնա
միթէ այս երկիրն ապրելու իրաւունքն
ստանալ, կ'հարցնենք մեզի ու չա-
քար կ'աթիլթիւով եղբայրութիւն քա-
րոզող պարոններուն...

Հ. Մ.

ՀԱՅԵԼԵՐՆ ՄԵՋ

Ոմանք գիտողութիւն բրած են որ
«Դաշինք» մէջ շատ անգամ կերպով և
անպատկառ յիշատակութիւնն եղած է,
Յովհան Վ. ի և թէ քարոզին ամփո-
փումն իսկ չէ գրուած, և այս զանցա-
տառութեան մէջ մասնաւոր նպատակ
կամ գիտում մը ընդունաւ կարծած
են:

Չարմանք և միևնոյն տառն սրա-
նիկութեան մը կ'ըզայ մարդ, երբ կը
նշմարէ որ իր խելագարութեան միտն-
ներով հետ խնդրող մը առթիւ, խը-
բածներն կ'ըլլան և հակառակ ճըշ-
մարտութեան՝ սխալ ենթադրութիւն-
ներով մտքերու պարտութիւն յառաջ
կը բերեն:

Եւս պէտք է ըսեմ թէ Յովհան
Վրդայ, խմբագրատունը այցելած է և
հազիւ տասը վայրկեանի խիստ հարե-
ւանցի տեսութիւն մը ունեցած «Դա-
շինք» ի խմբագրատան հետ իր շուրջ
ունեցողով Չէրալ Էփէնտին և քննի,
մը ու պարտն մը Երկրորդ Յովհան
Վրդայ ի տալիք քարոզէն բնաւ տե-
ղեկութիւն չունի խմբագրութիւնը և
յետոյ անցեալ կիրակի օր բարեկամ
մը տեղեկացաւ թէ՛ տուած քարոզը
կ'արժէր ամփոփուելու, շատ սրանե-
ղեցաւ:

Ահա իրողութիւնն այս է իր պար-
զութեան և ճշգրտութեան մէջ: Այլևս
անցած են յայտնի կամ թաղուել նկա-
տումներու շրջանները, անկեղծ ըլլալ
ամենուս պարտականութիւնն է, անի-
րաւի բարութեանքներով զիրար ապա-
նելու, զիրար խճճելու սովորութիւն-
ները պէտք է որ վերջանան, միտն-
գամ ընդմիջաւ կ'ծիկ ըլլան ու մէկ կողմ
գրուին:

«Դաշինք» կրնայ հակակիրներ ու-
նենալ, բայց երբեք չցաւիր, անոնց
գէմքէն չպահեր, չարդողիր, որովհե-
տե համոզուած է որ ամենքն ալ սխալ
հիմքերով վրայ յանդիմանալով ուզած
են ըլլալ, վաղեմի սովորութիւն մը
չկորսնցնելու հաստատ առաջադրու-
թեամբ և վստահ է որ ինչ որ այսօր ա-
նոնց հարցուի թէ ինչու՞ հակակիր են,
չպիտի յաջողին պարզապէս իրենց հա-
կալութեան պատճառն բացատրել:

Մասնաւոր Յովհան Վրդայ. նման
համալսարանական, ուսեալ, կրթուած
ու զարգացած եկեղեցականի մը նը-
կատմամբ, որու գովառները ժամա-
նակին կարգացած է պոստալ մամու-
լին մէջ, ինչու՞ հակակրութիւն կամ
անտարբերութիւն ցոյց պիտի տար,
երբ տարի է մը ի վեր զինք աքսորէն
իջմիր բերել տալու աշխատողներէն
մէն ալ ինք «Դաշինք» ի խմբագիրը
եղած է:

Չարմանք, հաւատարմք, փութկոտ
չըլլանք դատելու և դատաւարութեան,
այս է առաջին կարեւոր մեզի համար
ամեն տեսակ պարագայի և ամեն տե-
սակ լեզուով մէջ:

ԵՍ

ՀԱՅՈՒՆ ՊԱՐՏԲ

Հայերս՝ մեր գէմ գործուած հա-
կամադրական արարքներուն, անիրա-
ւութիւններուն, զրկանքներուն, հա-
րածանքներուն, խոչանդումներուն,
կողմորտներուն, սպաննութիւննե-
րուն խղիւղութեան և թուելն ան-
կարելի դեռ հազար տեսակ ուրիշ ճի-
ւաղային ոճիրներուն համար պա-
հանջէ տալ, պարտաւոր ենք նախ
և առաջ տալ մեր ուղղադատու-
թեան, մեր առողջ նկարագրին ա-
պացոյցը և գէթ բարոյապէս պատմել
այն ցածրակարգ արարածներն, այն կըրկ-
նակի ճիւղերը, որոնք՝ այս առաւոյ-
նաւ ազգին բունին վրայ բուսած թու-
նաւոր սունկեր, իրենց մահացուցիչ
աւելը հոգեւորային անոր կողմ ի վար,
իրենց շնորհաւ ծիծաղով ջանալին
խեղդել անոր հոգեւորի հանդիմանելը,
իրենց ժահրտ թուր թըին անոր
մեղակներու վշտաւարչար գէմքերուն,
ընդունեցին, կ'ընկալեցին, պղծեցին
անոր սրբութիւնները, հեղեցեցին, նա-
խառնեցին անոր սուգին սրբութիւնը,
իրենց վարձատա շունչով նկրտեցան
խամբեցեցին անոր յոյն ու հաւատքը,
իրենց հայտնութիւններուն բուռ ու
մուռն ունեցողին ըլլալունը տան-
ջանքին ենթարկեցին Չինք և «Խըն-
կաման յոյն, դրամին գիրի» գործով
ու գընով, կրնայ ըս ինչ թէ ոչ նուազ
աղէտարեր եղան հայութեան քան
թալաթիւնն ու ինչիւնները:

Այո՛, նուազ աղէտարեր չեղան,
որովհետեւ՝ միջնորդ թալաթիւնը,
ինչիւնները, նազմները, Պէնաւտին

Շաքիրներն և իրենց ձեռնասուն թի-
ծանդները առհաւական բնագործ մը
մղումին տակ էր որ կը ծրագրէին ու
կը գործադրէին կալիկուլաներու, նե-
րուններու, Շահարաններու, Լէնկթի-
մուններու, Համիտներու նախանձը
գրգռելու աստիճան պաշտօնային այս
եղեւնը, հայ անունով յորձորը ալ
մարդակերպ ճիւղները բաւ չգտան
տրուած զոհերու ահաւորութիւնը, և
նորանոր զոհեր պատրաստեցին զիրենք
զգաւող, շոյող, հայ արիւնին գինովն
լիտաւա կշտացնող դահիճներուն, և,
ի լրումն ընդվզեցուցիչ, փառապիչ
լրութեան, աներեսութեան, ստու-
թիւններու՝ խեղաթիւրումներու շեղ-
չակոյտով մը կարծեցին թէ պիտի
յաջողէին կերպարանափոխել և ար-
գարացնել զարաւոր ոճագործութեան
մը, իր բուն բաւովն որակին անկա-
րելի, վերջին մեծ - գրուադին զրդա-
պատճառները և զգուշիկ լրատուներ,
յետին սրտապղծութիւնով մը «Հայրե-
նիք» նուիրական անունին տակ հայ-
ու արիւնով ոռոգուած իրենց կաղամբի
թերթերը լրճունքոտեցին պժգալի
ստութիւններով:

Ու զարմանալին, քսանիւնին, կոտ-
տացնելու աստիճան ցաւալին այն է
որ, կը գտնուին դեռ հայեր, որ կը
զիջանին զայն ծախել քանի մը դա-
հեկան շահելու համար, հայեր՝ որ
սիրտ կ'ընեն զայն կարգաւոր, առանց
տեսնելու, առանց զգալու թէ արիւ-
նոտ է ան, արիւնո՞տ... արիւն կը
հոտի անիկ, հայ մահուկներու, հայ
կոյսերու, հայ երիտասարդներու, հայ
ծնողներու արիւնն...

Ժամանակ է արդ ապացուցանելու
թէ այդ արիւնոտ ծործերուն յարմար
տեղը ոչ թէ հայ ընտանեւորներուն մէջ,
այլ տարիւտի սայլակը կրնայ ըլլալ
Հայ անունին սրբութիւնը, նուիրա-
կանութիւնը վրացող, գնահատող ա-
մեն հայ անհատ խղիւղ, զգացումի,
գիտակցութեան պարտք մ'է որ պիտի
կատա է զգուշանալով զայն կարգալէ՛,
տարածել, քաջալերել:

Երթին Միտրաքեաններու և իր նը-
մաններուն համար մ'ը՝ հայերուս
սահմանած բարոյական պատիժն այս
միտն կրնայ ըլլալ ներկայիս համար.
բացարձակ միահոգին և համատարած
արհամարհանք: Գործադրենք զայն
խղճմտօրէն. յորդորենք, արթնցենք
զիրար, երես չառնք իրենց, թող զը-
նորդ, ընթերցող չգտնեն իրենց
թերթերն, որչափ ալ նպատակաւ-
յարմար ըլլան անոնք հիմա, որով-
հետեւ այդ տեսակ վատագի արա-
րածներուն գրչին տակ ճշմարտու-
թիւնն իսկ իր արժէքը կը կորսնցնէ
և տարակոյսի տակ կը ձգէ մեր գա-
տին արդարութիւնը նոյն իսկ մեր
ազգն, և թողունք որ իրենց գետնա-
քորը սողունի գոյութիւնը քաջքնն
այն գարշաւոտ տարրին մէջ ուր անոն
այս չորս տարուան շրջանին:

Ազգի մը գոյութեան իրաւունքը իր
նկարագրին բնորոշ արտայայտութեան
մէջ պէտք է փնտռելու Ապացուցանենք
թէ գիտենք նոյնքան բարոյապէս
պատժել մեր թշնամիները, որքան
գիտենք միջնեւ ցմահ հաւատարմ
մնալ մեր իրական բարեկամներուն:

ՋԱՐԾՀ

Իգմիր, 16 Նոյեմ. 1918

Ազգային Անցումը

Առաջնորդ Ս. Բ. լուր առած ըլլալով որ նախընթաց օր Գոնիսէ քաղաքս հասած երեք արժէքիտը մահմադարեան զերիներու քով հայ կիներ և որբեր կը գտնուին, երեք հարիւր Թ. Պոյաճեանը Զրաւն. հիւպատոսարանը զրկեց, որ- պէսպիսի կիները և որբերը առաջ- նորդարան յանձնուին: Հիւպատոսի ներկայացուցիչը պատասխանած է թէ տակաւին այդ անձերը չեն ներկայա- ցած հիւպատոսարան և խոստացած է հարկ եղածը ընել երբ որ ներկայանան: Առաջնորդայինը յաջողած է ճշտել այդ գերիներու ինքնութիւնը որք են, Պոյաճեանը լուր առած որ հայ կին մը ու- նի հետք ամուսնացած է և ունեցած են զաւակ մը: Հաճի Մուսաճեանը ունի հայ կին մը հետք ամուսնացած և ու- նեցած են զաւակ: Այս կիներ իր նա- խորդ հայ ամուսինէն ալ մէկ մանչ մէկ աղջիկ զաւակ ունի եղբ, որոնք այժմ քովն են: Հաճի Ապարանճեան ունի հայ կին մը: Առաջնորդ Ս. Բ. պաշտօնական գրով մը կրկին դիմում պիտի ընէ հիւպատոսարան խնդրելով որ հայ զաւակները անպայման առաջ- նորդարան յանձնուին: Իսկ հայ կիները անպայման մը խոստովանուին հայ քահանայի մը կողմէ, տեսնելու հա- մար որ իրենց յօժար կամօք խլամա- ցած են թէ ոչ բռնութեամբ, ինչ որ անվաւեր կը նկատուի:

— Առաջնորդ. փո անորդ Տ. Յար- ութիւն Ա. քննչ, այսօր կէտ օրուան կառավարով կը մեկնի Գոնիսէ, Իզմիր. ցոյց օգնութիւնները փութացնելու համար արաքսիստ աքսորիկացի Տ. Յարութիւն հօր անուան 3000 ոսկւոյ վարկ մը բացուած է Օսմ. պանքայի քով ամիշական պէտքերուն համարը:

— Քաղաքս հասնող աքսորիկները ընդունելու և հարկ եղած հոգատար- ութիւնները ցոյց տուլու համար, ամէն օր կառավարի ժամանան առեւն Պաշտօնականի կայարանը կը գտնուի Ազնաւորեան վաճառատուն գործակա- նար Պ. Մարտիկ և շատ գնահատելի ծառայութիւններ կը մատուցանէ, տարաբախտ աքսորիկացի:

— Տեղեկութիւն տալուամ ըլլալով որ Գերմանական որբանոցի մայրա- պետները պիտի մեկնին քաղաքէս, Առաջնորդարանին կողմէ Տ. Յարութիւն Ա. Բ. զիմում կատարելով ա- ռաջարկած է որ իրենց մեկնումի պա- հուն պէտք է Առաջնորդարան յանձ- նուին 80 ի չափ հայ որբերը. Տիւ- քօնէզները պատասխանած են որ առ այժմ որոշուած չէ իրենց մեկնիլը և խոստացած են, մեկնելէ առաջ կառարել որբերու յանձնումը:

— Ստոյգ աղբիւրէ կ'մանանք թէ Պէրկամայի տեղւոյն ընդհ. պատասխա- լին մօտ կը գտնուի որբ հայ աղջիկ մը 13 - 14 տարեկան, որ քանիցս փախուստ տուած է զինքը ամսն մէջ ստատիկ քանակութիւններու ենթարկելու համար, կը խնդրենք կատարել ինչ որ հարկ է այդ որբու- հին ժամ առաջ փրկելու համար:

— Պալքէսերէ անցնող ճամբորդ- ներ կ'պատմեն թէ թրքաց գարոցի չէնքը պարպուելու առթիւ հոն գտ- նուող խումբ մը հայ որբերու հանդի- պած են, որոնք իբրեւ թէ Պոյաճեան պիտի զրկուին եղբ, ցորդ լուր մը չէ առ- նուած այդ որբերու Պոյաճեան հաս- լալու մասին: Պարտիկարարանի ու- չաքութիւնն կ'հրաւիրենք այս խնդ- րոյն առթիւ:

— Ոճրագործ զահլիճի և Իթիհա- տի հրամանով սակից առաջ Մանիսայի մէջ 150 ի չափ հայ ընտանիքներ բռնի դուրս նետուած էին իրենց առեւնէն և այդ տուներու մէջ խլամ հասարա- կաց կիներ գետեղուած և թաղի ա- նունն ալ «Կէնի Տիւհեան» կոչած էին, արդ՝ կարծենք ժամանակն հասած է այդ անպատիւ կիները դուրս նետելու:

և տուները վերադարձնելու իրենց սեպակաւնաւորներուն:

— Ինչպէս ծանօթ է ամենու, ժամա- նակէ մը իսկի իզմիրի մէջ կը գրա- նուի Մանիսան թատերախումբը, զե- կաւարութեամբ Ծանօնեան Է. Բ. և բաւական յաջող ընդունելութիւն մը գտած է Իզմիրի հասարակութիւնն: Թատերախումբը որ սակից ուսաջ արգելուած էր հայերէն լեզուու ներ- կայացումները սորսել, արժմ օգտու- ելով տիրող ազատութիւնէն, այս գե- լեր առաջին անգամ ըլլալով կը ներ- կայացնէ Մէլէս թատերին մէջ՝ «Հա- լատք, յոյս, սէր» և կիրակի ցերեկ մաթիւնէ «Անմահն Ժիրայր կամ մեծ յեղափոխականը» Տարակոյ շունինք թէ Իզմիրի հայ թատերասէր հաս- րակութիւնը պիտի քաջալերէ հայ թա- տերախումբը միևնոյն ամսնակ քա- ջալերած ու պատուած ըլլալով նաե- իր ազգային նախանձախնդրութեան ոգին:

ԿԸ ՓՆՏՐՈՒԻ

Պուրատուրի Հճի. Խաչիկ Գրիգորեան, կինը Մարիամ, աղջիկները՝ Նուրիկ Գրիգորեան և Արաքսի Պուրատուրի Հճի. Եղիա Այվազեան իր կինը Հճի. Տի- բուհի, աղջիկը՝ Հայկանոյշ և որդին Հճի. Յարութիւն:

Քաղ. Վերջին Լուրեր

ՇՇՈՒԿՆԵՐ կ'ըջին, որոնց համե- մատ իբրեւ թէ Սպարհէտիւն իշխանը որ այժմ Զուլիցի իրա կ'գտնուի, պիտի կազմէ նոր նախարարութիւնը:

ԵՐԿՈՒ կառավարման Զրաւն. զին- ութներով լեցուն երէկ հասած է Մաքրի - քէօյ:

ՄՈՎԱԶԻՆ հաղորդակցութիւնները մօտերս սկսելու հաւանականութիւն կայ ընդ մէջ Կ. Պոլսոյ և Իստանբուլ:

ԱՅՍՈՐ (Երէկ) Ֆրանս. զօրքերը իրենց յաղթական մուտքն գործեցին Մէյրի մէջ, ժողովրդային խանդավա- ռութեան մէջ:

ԺԱՄԷ՝ ժամ կ'սպասուի որ Ֆրանս. զօրքերն մանեն նաեւ Սթրազբուրգ, որոց համար փայլուն ընդունելութիւն մը կ'սպասուեն:

ԹՇՆ՝ ՄԻՆ մեծ քանակութեամբ ի- րեղէն եր. թողուցած է, ինչպէս նաեւ վաղաշարժեր և ամէն տեսակ պաշար- ներ: Յառաջացումի պահուն, Ֆրանս. զօրքերն հազարաւոր Անգլ. Ֆրանս. և Իտալացի զերիներ ազատած են:

ՖՐԱՆՍ. զրահաւորաւ - յաճանաւեր և թորփիլահալածներ միայն են իբրե- տանական ծովային ուժերուն, ներկա գտնուելու համար, Համաձայնական- ներու, Գերման. տորմիլ յանձնումին: Գերման պատերազմ. այն նաւերն ու- ռոնք անձնատուր եղան, այսօր պիտի հասնէին Բրիտանական ջրերը:

ԱՄԵՐԻԿԱՆ խումբեր գրաւեցին Լորէնի ազատագրուած գաւառներու կեդրոնները: Անգլ. զօրքերն ալ իրենց կարգին Ֆէրմօնտ մասն են, որ 1914 է ի վեր Գերմանք հզօրապէս ամրացու- ցած էին:

ԺՕՐԺ թագաւորը, նաւատորմիկին Գերման ջրերը մեկնելէն առաջ, Գերման նաւատորմիկին անձնատու- ութեան ներկայ գտնուելու համար, Անգլ. մեծ նաւատորմիկին աչքէ ան- ցուցած է:

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ծովակալ Սիէմս Անգլ. նաւատորմիկին սպաներուն և նաւազ- ներուն ուղերթ մը զրկած է, որով իր անձնական երախտագրութեան զգա- ցումներն կ'յայտնէ, ինչպէս նաեւ իր շնորհակալութիւններն մեծ գործին կատարման առթիւ, այսպէս մասնակ ցած ըլլալուն համար իրենց քաջու- թեամբ և անձնութեամբ իրաւունք Բրիտա- նական տորմիկին փառաց և յաջողու- թեան:

ՆԱՌԱԳԱՆ Ուիլիսի զէպի Բարիկ մեկնումը պաշտօնադէս ծանուցած է որ տեղի պիտի ունենայ Մ. Նահանգ- աց խորհրդարանին բացումէն առ- միջապէս յետոյ: Ուիլիսի Ֆրանսա կ'երթայ, մասնակցելու համար հաշ- տակեան կնքումին զլիսուոր պայ- մաններուն վիճարանութեանց համար:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԱՁԴ

Մեր բաժանորդներէն անոնք որոնք զիւրութիւնն ունին իրենց բաժնեկիւնն խմբագրատուն զրկելու, մեծապէս պիտի պարտաւորեն զմեզ:

Իսկ կարգ մը թիւթեր ալ, հետզ-

հետէ, կը տեղեկանանք թէ չեն հա- նր իրենց հասցէներուն, այս բոլոր անպատեհութիւններն կը յուսանք մօ- տերս կարգադրել:

ՄՆԱԿԵԱՆ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲ

Ղեկավարութեամբ Պ. Վ. ՇԱՀԻՆԵԱՆԻ

ԹԱՏԵՐՆԵՐ

Այս գիշեր ստաշին անգամ ըլլալով

ՀԱՍՏՔ, ՅՈՅՍ, ՍԷՐ

Ծիծաղաշարժ գաւելտ մըն ալ

Եթէ ժամանակը ներէ եւրոպական պարեր ալ պիտի տրուին:

Կանանց համար մասնաւոր գեղջ

ԵՐԵԿ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Կ. Պոլիս, 20 նոյ, 1918

— Ուաշինկթընէ կը հեռագրուի որ Մ. Լանսինկ, արտաքին գործոց նա- խարար, պատասխանելով Տր. Սթիւի օր կը խնդրէր Ամերիկայի անմիջա- կան միջամտութիւնն հաշտութեան շուտով կնքման համար, կ'ըսէ. փու- թացնելու համար հաշտութեան բանակցութիւններն, Գերման կառավարու- թիւնն միմիայն Մ. Նահանգաց պէտք չէ գիմէ այլ միևնոյն ատեն բոլոր հա- մաձայնական տէրութեանց:

Բարիկէ կը տեղեկացնեն թէ՝ Հանրապետութեան նախագահ Մ. Բուան- գարէ վաղը պիտի ընդունի Մ. Նահանգաց զեպակները, որ պիտի ներկայա- ցնեն իբրեւ իրենց շնորհաւորութիւններն, պատերազմին փառաւոր վերջաւոր- ութեան առթիւ:

— Քիլի մէջ ծագած ազատամբութիւնն, բոլոր գերման նաւահանդիսա- ներուն մէջ տարածուած է: Տորմիլին սպաները, իրենց ընտանեաց կը զրեն թէ լուսազոյն կը համարեն մեռնիլ քան թէ իրենց նաւերը յանձնել:

— Նոր խորհրդարանին առջև Թէվիք փաշա ներկայեց քահլիճին ծրագի- րը, անհամաձայնութիւններ ծայր տուած են զանազան կուսակցութիւններու միջև: Քանի մը երեսփոխաններ խօսք տուելով բուռն կերպով յարձակած են նախարարութեան գէմ: Այս պարագաներու վրայ եզարգոյսը ներկայած է իր հրաժարականը:

— Ամերիկեան բանակն հետապնդելով Գերմանական Լորէնի մէջ մտած է:

— Մ. Բուանդարէ ճառի մը մէջ յայտարարած է որ 1870 ի անկախու- թիւնն ստիպեց Ֆրանսան պատերազմի, իրմէ խլուած հողերն վերադարձնելու համար: Նախադասն տեղիս ցած է նաեւ որ Զօր. Ֆրանչէթ ա' Էսքրի Ռու- սաստան պիտի մտնէ Պոլշէվիքութիւնն տոպալելու համար:

— Հաշտութեան բանակցութիւններն Բարիկէ մէջ պիտի կատարուին և պիտի սկսին Գեկամ. ամսին առաջ: — Լօրտ Քլեյքըն և Մ. Սոնինո, Բարիկ մեկնեցան իբրեւ ներկայացուցիչ Անգլ. և Իտալիոյ, հաշտութեան ժողովին: Երկարորէն բանակցած են Քլեյքընի և Բիչօնի հետ:

— Մովսիս Սիմօն մէկ պատգամագրին պատասխանելով Սեր Ռօզլին Վէյմս կ'ըսէ. Նրախաղաղական գիտցումներով Ամերիկեան նաւատորմէն շնորհա- լարութիւններ կ'ընդունիմ և անոր ընդժողկայ պատերազմին ինչպէս նաեւ այս վերջին տիպանէն տկաններ զնեղու գործողութեանց մասնակցիլ կ'հաւատամ, անոր աշակցութիւնը մեծ տորմիլին՝ ծառայած է զօրացնելու հակոյ նաւա- տորմիլը: Երբէք չպիտի մոռնանք որ ձեր թորփիլահալածները մեզի ձեռքնառն եղան այն վայրկեանին որ մեզ նաւաղները Յ տորուան պատերազմի մը յոգ- նութիւններէն պաշտոնած էին: Կ'հիմանք նաեւ այն արագութեան համար որով աշակցեցաք մեզի, որ մեծապէս նպաստեց մեր պատին յաղթական կանգ- նուելուն Ապագայ սերունդները, երկու ծովային տէրութեանց մէջ երբէք չպի- տի մոռնան իրենց նախնիքներուն քաջագործութիւնները, որոնք օգնեցին ի- րարու ծանրակշիւ վայրկեաններու մէջ իրաւունքի և արդարութեան ի պաշտ- պանութիւն:

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Կ. Պոլիս, 21 նոյեմ, 1918

Զինագործի պայմաններուն գործադրութեանը հսկելու և անտեղութիւննե- րու տեղի չառաջ համար Դաւիթ Քէմալ պէյի նախապահութեան տակ դե- սպանատանց խորհրդակցանքին յանձնաժողով մը կազմուած է:

— Նոյնպէս Բէշիա Հիքմէթ պէյի նախապահութեան տակ յանձնաժողով մը կազմուած է հաշտութեան բանակցութեանց պահուն Օսմ. շահերը պաշտպանե- լու համար:

— «Ժուռնալ ա'Օրիան» լրագիրը Ֆրանսայի և Անգլ. պաշտօնական յայ- տարարութիւնները հրատարակելով կ'ըսէ թէ Թուրքիոյ բոլոր ազգութիւննե- րուն ինքնօրինակութիւն պիտի տրուի:

— Զինադաշտի պայմաններուն համաձայն, Օսմ. նաւատորմին բոլոր զէն- քերն ու ռազմանիւթերը գուրս հանուելով, նաւազներն ալ թողուցած են ի- րենց նաւերը:

— Նախորդ Գերման կայսրը արժուի զօշ-կրող տասը վախճանելով Հոլան- տա զացած է, ճամբան կայսրանները ելնելով ծխած է, Բայցերը իր հրա- ժարականը տուած է զահաժառանգին և Հինդէնպուրկի ներկայութեան, ստո- րազրած պահուն յետին ծայր յուզուած երեւոյթ մը տուած և ըսած է. Գերմա- նիոյ երջանկութիւնը կ'փախաքիմ, յոյսերնիս պէտք չէ ցնցուի: Գահաժառանգն ալ իր հրաժարականը ստորագրած պահուն տղու մը պէս լացած է: Զօր. Հին- տէնպուրկ այս երկու հրաժարականները հաղորդած է բանակին և կառավա- րութեան:

— Ռուսմանիոյ նախարարապետ Մարկիլօման հրաժարած է:

— Գերմանիոյ մէջ մինչև որ կացութիւնը չարարուի ազգային ժողովը չպիտի գումարուի: — Անգլիացիք բացի Օտէսայէ գրաւած են նաեւ Պաթումը:

— Կը կարծուի թէ շատ կառավարութիւններ Մ. Նահանգաց նման դաշ- նակցային պետութիւն մը պիտի կազմեն: